

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 16C/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6925200368
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2025:6925200368.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 16C/1/2025

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom JUDr. Miroslavom Šedivcom v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX C., prechodne bytom D. XX, XXX XX E., zastúpený JUDr. Petrom Petrikom, advokátom so sídlom Petelenova 15456/1, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie 20.599,46 Eur s prísl., takto

rozhodol:

2

16C/1/2025

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 19.760,01 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 11.370,53 Eur od 29.01.2024 do zaplatenia a vo výške 7,15 % ročne zo sumy 8.389,48 Eur od 02.09.2025 do zaplatenia v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 93 %.

odôvodnenie:

10

16C/1/2025

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 03.02.2025 domáhal proti žalovanému zaplatenia náhrady škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť v dôsledku trestného stíhania, ktoré bolo vedené Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 1T/43/2021 pre skutok kvalifikovaný ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Trestné konanie vedené proti žalovanému bolo uznesením Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/43/2021 zo dňa 22.06.2022 podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku postúpené Okresnému úradu Rimavská Sobota na prejednanie ako priestupok. Žalovaná suma 20.599,46 Eur pozostáva z náhrady trov obhajoby žalobcu v trestnom konaní vo výške 9.137,93 Eur, nemajetkovej ujmy vzniknutej žalobcovi vo výške 6.588,40 Eur (z toho 3.858,40 Eur za väzobné stíhanie a 2.730,00 Eur za trestné stíhanie) a z ušlej mzdy žalobcu vo výške 4.873,13 Eur.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril písomne a na pojednávaní vo veci tak, že nároky žalobcu neuznáva a žalobu navrhuje ako celok zamietnuť. Žalobca nepredložil dôkazy o zaplatení trov obhajoby a dôkazy preukazujúce výšku ušlej mzdy žalobcu, žalobca si väzbu mal zapríčiniť sám, nakoľko sa v rozhodnej dobe opakovane dopúšťal násilných konaní, ktoré vykazovali znaky tak trestných činov ako aj priestupkov, a preto žalobcovi právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe nevzniklo v zmysle § 8 ods. 5 písm. c) a ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. K doplneným dôkazom o výške

trov obhajoby sa žalovaný vyjadril tak, že základ nároku na náhradu trov obhajoby, ani počet úkonov ani výšku tarifnej odmeny nespochybňuje, namieta iba účtovanie režijného paušálu a základnej náhrady za použitie motorového vozidla: režijné paušály v roku 2020 mohli byť účtované len v rozsahu 10 krát podľa rozpisu vykonaných úkonov, základná náhrada mala byť použitá 0,193 Eur/km, v roku 2021 malo byť oprávnené účtovaných režijných paušálov iba 11, a základná náhrada opäť mala byť použitá iba 0,193 Eur/km, v roku 2022 počet režijných paušálov nespochybňuje a základná náhrada za úkon z 30.03.2022 mala byť opäť účtovaná iba vo výške 0,193 Eur/km.

3.Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody č. I. 49 s podacím lístkom č. I. 51-52, faktúra č. I. 53, výpisy z účtu č. I. 54-55, potvrdenie zamestnávateľa č. I. 56-57, kurzový lístok č. I. 58, uznesenia č. I. 59, 66, 70, 73, 81, osvedčenie o registrácii pre DPH č. I. 96-97, špecifikácia trov obhajoby č. I. 104-106, žiadosť č. I. 116, doplňujúce podanie č. I. 117 s podacím lístkom č. I. 119-120, faktúry a výpisy z účtu č. I. 126-130, doplňujúce podanie č. I. 131 s podacím lístkom č. I. 132-133, pripojeným spisom Okresného súdu Revúca sp. zn. 6Tp/43/2020, pripojeným spisom Okresného úradu Rimavská Sobota sp. zn. OU-RS-OVVS-2025/000061, a výsluchom žalobcu. Ostatné žalobcom navrhnuté dôkazy (výsluchy svedkov: F. B., A. B., F. G.) z dôvodu nadbytočnosti súd nevykonal. Na základe vykonaných dôkazov, s prihliadnutím k vyjadreniam účastníkov konania v ich písomných podaniach a na pojednávaní vo veci, zistil súd nasledovný skutkový stav:

4.Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ SR v Revúcej, Odboru kriminálnej polície, sp. zn. ČVS:ORP-254/VYS-RA-2020 zo dňa 16.09.2020 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa mal spoločne s ďalšími osobami dopustiť tak, že dňa 15.09.2020 v čase o 00:15 hod. pred pohostinstvom Mamút v Revúcej mali spoločne fyzicky napadnúť tam prítomných dvoch príslušníkov OO PZ SR Revúca v civilnom oblečení, ktorí v dôsledku toho utrpeli rôzne drobné poranenia. Uznesením sudcu pre prípravné konanie č. k. 6Tp/43/2020-228 zo dňa 18.09.2020 bol žalobca vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku t. j. z dôvodu obavy, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, ktorý bol skutkovo založený na prechádzajúcej druhovo podobnej trestnej a priestupkovej činnosti, ktorej sa žalobca opakovane dopúšťal v predchádzajúcom období; naplnenie materiálnych podmienok väzby v podobe dôvodného podozrenia zo spáchania skutku bolo založené na neúplne zabezpečených dôkazoch spočívajúcich v zásade len vo výsluchoch oboch poškodených a ďalších zasahujúcich policajtov, pričom väzba žalobcu začala obmedzením jeho osobnej slobody dňa 15.09.2020. Sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vzatí do väzby bola zamietnutá uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tp/68/2020 zo dňa 20.10.2020. Uznesením sudcu pre prípravné konanie č. k. 6Tp/43/2020-283 zo dňa 30.12.2020 bol žalobca z väzby prepustený a jeho väzba bola nahradená dohľadom probačného a mediáčného úradníka pri súčasnom uložení primeraných povinností a obmedzení, pretože po doplnení dôkazov v priebehu prípravného konania - najmä obrazových záznamov bezpečnostných kamier z miesta činu došlo k oslabeniu dôvodnosti podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý bolo žalobcovi vznesené obvinenie, ďalšie trvanie väzby preto nebolo opodstatnené a to s ohľadom aj na nečinnosť vyšetrovateľa v prípravnom konaní. O podanej obžalobe rozhodol Okresný súd Revúca uznesením sp. zn. 1T/43/2021 zo dňa 22.06.2022, ktorým podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku bola trestná vec postúpená Okresnému úradu Rimavská Sobota na prejednanie ako priestupok, pričom sťažnosť okresného prokurátora proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/122/2022 zo dňa 13.12.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2023. Následne vedené priestupkové konanie bolo zastavené uznesením Okresného úradu Banská Bystrica ako odvolacieho orgánu sp. zn. OU-BB-OOPI-2025/002230-017 zo dňa 18.03.2025 z dôvodu zániku zodpovednosti za priestupok dňom 10.12.2024.

5.Žalobcu v trestnom konaní zastupoval splnomocnený obhajca JUDr. Peter Petrík, ktorý žalobcovi fakturoval trovy obhajoby v celkovej sume 8.922,48 Eur vrátane DPH zálohovou faktúrou č. 201100005 zo dňa 06.10.2020 v sume 1.700,- Eur, ktorá bola uhradená bratom žalobcu 06.10.2020, a faktúrou č. OF2300008 zo dňa 16.03.2023 v sume 7.222,48 Eur, ktorá bola uhradená žalobcom dňa 23.03.2023 v sume 3.000,- Eur a dňa 18.04.2023 v sume 4.222,48 Eur.

6. Žalobca žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 05.09.2023 požiadal žalovaného o náhradu škody spočívajúcu v trovách obhajoby 9.137,93 Eur, nemajetkovej ujmy 6.588,40 Eur a ušlej mzdy 4.873,13 Eur, spolu 20.599,46 Eur; žiadosť bola žalovanému doručená 07.09.2023. Prílohou žiadosti žalobcu neboli žiadne doklady preukazujúce uplatnené nároky, žalovaný preto listom zo dňa 11.09.2023 vyzval žalobcu na predloženie potrebných dokladov, ktoré žalobca odoslal žalovanému doplnujúcim podaním zo dňa 23.10.2023 doručeným žalovanému 24.10.2023. Prílohou doplnujúceho podania žalobcu z 23.10.2023 boli listiny: čestné prehlásenie brata žalobcu F. B. o tom, že zaplatil zálohu na trovy obhajoby vo výške 1.700,- Eur, ktorú potom žalobca svojmu bratovi zaplatil, rozpis úkonov obhajoby, výplatné pásky žalobcu za mesiace 02/2020 – 09/2020, potvrdenie o zamestnaní žalobcu jeho zamestnávateľom od 16.01.2020 do 20.10.2020, osvedčenie o registrácii obhajcu pre DPH a predná strana technického preukazu motorového vozidla obhajcu bez jeho zadnej strany. Prílohou tohto podania neboli faktúry za trovy obhajoby ani doklady o ich úhrade. Žalobca odoslal žalovanému ešte jedno doplnujúce podanie zo dňa 09.01.2023, ktorého prílohou neboli žiadne dokumenty. Žalovaný listom zo dňa 29.01.2024 žalobcu informoval o tom, že ani po doplnení jeho žiadosti táto nebude vybavená, pretože neboli doplnené všetky potrebné doklady, jeho žiadosť nemá všetky potrebné náležitosti, neboli odstránené jej nedostatky a preto sa považuje konanie o tejto žiadosti za skončené.

7. Z výsluchu žalobcu vyplýva, že trestné stíhanie významne zasiahlo do súkromia žalobcu predovšetkým obmedzením jeho osobnej slobody počas trvania väzby žalobcu. Väzobné stíhanie žalobcu malo tiež za následok stratu zamestnania a bytu, exekúciu pre mobilný paušál. V dôsledku obmedzení uložených žalobcovi po prepustení z väzby sa žalobca vyhýbal rodinným stretnutiam v reštauračných zariadeniach, rodine jeho priateľky vadilo jeho predchádzajúce väzobné stíhanie, ktoré hoci trvalo iba krátko, stalo sa v mieste bydliska žalobcu všeobecne známym a musel to vysvetľovať nielen svojej rodine, ale aj kamarátom, a odsťahoval sa preto z Revúcej do Trenčína. Počas celej doby trvania trestného stíhania žalobca trpel zvýšeným stresom, začali mu preto vypadávať vlasy a trpí poruchami spánku. Žalobca bol pred vzatím do väzby zamestnaný v spoločnosti LINDAB s. r. o., kde za dobu od januára 2020 do augusta 2020 dosiahol priemerný mesačný zárobok 25.251,- Kč mesačne (pri výpočte priemernej mzdy súdom nebol vzatý do úvahy mesiac september 2020, pretože v tomto mesiaci z dôvodu čerpania dovolenky a vzatia do väzby žalobca odpracoval iba tri dni). Po prepustení z väzby dňa 30.12.2020 bol žalobca ešte dva mesiace bez práce a znovu sa zamestnal od marca 2021.

8. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 8 ods. 5 písm. c) zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak vec bola postúpená inému orgánu.

Podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že

neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

9. Predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sú: nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, škoda a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a škodou. Zodpovednosť štátu za škodu je absolútna objektívna, štát sa preto svojej zodpovednosti za škodu nemôže zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

10. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa vznesené obvinenie za prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Trestné konanie proti žalobcovi po podaní obžaloby na súde neskončilo však odsudzujúcim rozsudkom, ale uznesením podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku bola trestná vec žalobcu postúpená Okresnému úradu Rimavská Sobota na prejednanie ako priestupok. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti a zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je vždy neskorší výsledok tohto trestného konania. Hoci zodpovednosť štátu za škodu nenastupuje vo všetkých prípadoch, v ktorých trestné konanie skončí inak ako odsudzujúcim rozsudkom, v prípade, keď došlo k postúpeniu veci na prejednanie inému orgánu treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že žalobca čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť ani začaté. Postúpenie veci na priestupkové konanie má za následok, že vedenie trestného konania proti žalobcovi bolo nezákonné a nesprávne. Preto takto sú splnené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., keďže dôsledkom postúpenia veci na priestupkové konanie je v podstate vyvrátenie materiálnych podmienok a predpokladov, za ktorých bolo proti žalobcovi trestné konanie začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania proti žalobcovi sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Trestné konanie proti žalobcovi trvalo počnúc od prvého obmedzenia jeho osobnej slobody dňa 15.09.2020 do právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/122/2022 t. j. do dňa 10.02.2023, spolu teda trvalo cca 29 mesiacov, pričom v rámci tohto obdobia v čase od 15.09.2020 do 30.12.2020 bol žalobca vo väzbe spolu 106 dní. Predmetom odškodnenia nemajetkovej ujmy žalobcu sú subjektívne prežívané negatívne následky, ktoré nastali v osobnostnej sfére žalobcu. Z tohto hľadiska bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že v dôsledku vedeného trestného stíhania (v počiatočnom štádiu aj väzobnou formou) nastali u žalobcu následky spočívajúce v obmedzení osobnej slobody po dobu výkonu väzby, v strate zamestnania a bytu, obmedzenia v kontakte s rodinou a priateľmi, počas doby trvania trestného stíhania žalobca trpel zvýšeným stresom, začali mu vypadávať vlasy a trpí poruchami spánku. Väzobné stíhanie pre žalobcu, ktorý bol síce v minulosti súdne trestaný aj priestupkovo postihnutý, nebol však nikdy vo výkone

trestu, znamenalo aj prežívanie pocitu krivdy a tiež sa žalobca musel vyrovnáť so širšou publicitou jeho trestného aj väzobného stíhania. Keďže trestné stíhanie žalobcu bola právoplatne skončené postúpením na priestupkové konanie, je potom daný základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy aj materiálnej škody, ktoré žalobcovi v dôsledku nedôvodne vedeného trestného konania vznikli.

11. Zistené následky, ktoré vznikli vedením trestného konania na strane žalobcu v jeho súkromnom, pracovnom a rodinnom živote, je možné odškodniť len peňažnou formou. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním v súlade s judikatúrou všeobecných súdov peňažným plnením vo výške 91,- Eur za každý jeden mesiac trvania jeho trestného stíhania. Trestné konanie proti žalobcovi trvalo po dobu 29 mesiacov, žalobcovi preto patrí náhrada nemajetkovej ujmy z tohto dôvodu vo výške 2.639,- Eur (29 x 91). Žalobca si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy za dobu 30 mesiacov v sume 2.730,- Eur, preto v časti o zaplatenie 91,- Eur súd tento nárok žalobcu zamietol a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi dôvodne uplatnenú sumu 2.639,- Eur.

12. Časť trestného konania v trvaní 106 dní žalobca strávil vo väzbe. Žalobca bol do väzby zobratý z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku t. j. z dôvodu obavy, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, ktorý bol skutkovo založený na prechádzajúcej druhovo podobnej trestnej a priestupkovej činnosti, ktorej sa žalobca opakovane dopúšťal v predchádzajúcom období. Opakovaným páchaním priestupkov a trestných činov druhovo podobného charakteru žalobca zavinil, že v prípade, ak by sa žalobca naozaj niekedy dopustil akéhokoľvek podobného skutku, vznikol by proti nemu väzobný dôvod preventívnej väzby. Tento dôvod by však už ale nebol daný v prípade, ak by sa žalobca dopustil skutku, ktorý by nemal žiadny súvis ani podobnosť s jeho predchádzajúcou trestnou minulosťou (čo je zrejme aj z toho, že pri skutkoch žalobcu posudzovaných Špecializovaným trestným súdom žalobca väzobne stíhaný nebol). Na strane žalobcu nebol zistený žiadny subjektívny dôvod, ktorým by žalobca inak ako len svojou trestnou minulosťou, zavinil dôvody väzby, najmä sa žalobca ani nepokúsil utiecť, ani sa neskrýval, ani nijako nepôsobil na osoby zúčastnené v trestnom konaní. Nie je totiž významné, či konanie páchatel'a vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, ani či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale to, či jeho správanie alebo iné skutočnosti vyvolali dôvodnú obavu zakladajúcu niektorý z dôvodov väzby a to vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam, ktoré súd rozhodujúci o väzbe zvažoval a ktorými odôvodnil vzatie obvineného do väzby. Prípadné zavinenie môže spočívať iba v takom konaní, ktorým by sám žalobca prispel k vydaniu rozhodnutia o väzbe. K vylúčeniu nároku na odškodnenie za väzbu nestačí, že tu bol zákonný dôvod väzby, ale treba, aby si obvinený sám väzbu zavinil, čo predpokladá určité konkrétne konanie obvineného, ktorým dal príčinu na uvalenie väzby. Pre vylúčenie nároku na odškodnenie za väzbu malo by však byť preukázané aj určité konanie obvineného, napr. pôsobenie na znalca, zastrašovanie svedkov, odstraňovanie dôkazov a pod., ktorým dal príčinu k obavám, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia, lebo len v takomto prípade možno hovoriť o tom, že obvinený mal vinu na uvalení väzby (stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR sp. zn. Plsf 3/77 zo dňa 30. novembra 1977, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1567/2002 zo dňa 12. júna 2003). Pritom platí, že v konaní o náhradu škody spôsobenej orgánmi verejnej moci pri jej výkone, v ktorom si fyzická osoba uplatňuje nárok v súvislosti s rozhodnutím o väzbe, je štát tou procesnou stranou, ktorá musí preukázať existenciu skutočností vylučujúcich vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 273/2021 zo dňa 29. júna 2021). Z uvedených dôvodov preto súd dospel k záveru, že žalobca si väzbu nezavinil sám (aspoň v podobe nevedomej nedbanlivosti) a patrí mu preto aj právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Počas doby trvania väzby žalobcu k ujme vzniknutej samotným vedením trestného konania pribudla žalobcovi ujma spočívajúca v obmedzení osobnej slobody žalobcu. Väzba žalobcu, rovnako ako trestné stíhanie samotné, je v dôsledku postúpenia veci na priestupkové konanie takisto nezákonná a nesprávna. Preto žalobcovi za dobu trvania väzby patrí tiež náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobca uplatnil v súlade s judikatúrou všeobecných súdov peňažným plnením vo výške 36,40 Eur za každý jeden deň trvania väzby, čo spolu za 106 dní predstavuje sumu 3.858,40 Eur, ktorú súd tiež zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi.

13. V trestnom konaní sa žalobca, využívajúc svoje ústavné právo na obhajobu, nechala zastupovať obhajcom JUDr. Petrom Petříkom, ktorému žalobca za právne služby zaplatil 8.922,48 Eur, teda o 215,45 Eur menej, než bolo tvrdené v podanej žalobe (9.137,93 Eur). Z vyúčtovania žalobcom zaplatených trov obhajoby jeho obhajcovi žalovaný spochybňoval iba účtovanie paušálnej náhrady hotových výdavkov podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a výšku základnej náhrady za použitie osobného motorového

vozidla, správnosť účtovania počtu úkonov tarifnej odmeny žalovaný nespochybňoval. Obhajca má nárok za každý poskytnutý úkon právnej služby na režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ak sú ale sú úkony poskytnuté v jeden deň, na rovnakom mieste a v bezprostrednej časovej nadväznosti, považujú sa na účely priznania režijného paušálu za jeden úkon (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Tošs/6/2008 zo dňa 17. apríla 2008), preto v prípadoch, kedy v priebehu jedného dňa boli vykonané úkony (spravidla výsluchy viacerých svedkov) nasledujúc bezprostredne po sebe, patrí obhajcovi iba jedna paušálna náhrada hotových výdavkov podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. nezávisle od vzniku nároku na zaplatenie tarifnej odmeny za každé dve začaté hodiny takto vykonávaných úkonov. V dobe od 01.06.2019 do 30.04.2022 bola výška základnej náhrady za použitie motorového vozidla stanovená sumou 0,193 Eur/km. Podľa predloženého vyúčtovania trov obhajoby potom:

a) za rok 2020 bolo vykonaných spolu 13 úkonov právnej služby v tarifnej hodnote 73,66 Eur spolu 957,58 Eur, dva úkony v tarifnej hodnote 49,11 Eur spolu 98,22 Eur, obhajcovi žalobcu vznikol nárok na zaplatenie desiatich paušálnych náhrad hotových výdavkov podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (10 x 8,84 Eur) spolu 88,40 Eur, a cestovné náhrady za cestu Banská Bystrica – Revúca a späť v dňoch 07.12.2020 a 30.12.2020 pozostávajúce vždy z náhrady za stratu času 141,60 Eur, náhrady za spotrebované pohonné hmoty 19,14 Eur a základnej náhrady 0,193 Eur/km za 190 km cestu vo výške 36,67 Eur t. j, 197,41 Eur spolu za obe cesty 394,82 Eur; za rok 2020 takto vznikli trovy obhajoby v celkovej výške 1.539,02 Eur bez DPH,

b) za rok 2021 bolo vykonaných spolu 24 úkonov právnej služby v tarifnej hodnote 76,75 Eur spolu 1.842,- Eur, obhajcovi žalobcu vznikol nárok na zaplatenie jedenástich paušálnych náhrad hotových výdavkov podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (11 x 9,21 Eur) spolu 101,31 Eur, a cestovné náhrady za cestu Banská Bystrica – Revúca a späť v dňoch 08.01.2021, 13.01.2021, 20.01.2021, 08.03.2021, 10.03.2021, 01.04.2021, 23.04.2021, 12.05.2021 a 10.06.2021 pozostávajúce vždy z náhrady za stratu času 144,96 Eur, náhrady za spotrebované pohonné hmoty 20,28 Eur a základnej náhrady 0,193 Eur/km za 190 km cestu vo výške 36,67 Eur t. j, 201,91 Eur spolu za deväť ciest 1.817,19 Eur; za rok 2021 takto vznikli trovy obhajoby v celkovej výške 3.760,50 Eur bez DPH,

c) za rok 2022 bolo vykonaných spolu 9 úkonov právnej služby v tarifnej hodnote 81,67 Eur spolu 735,03 Eur, obhajcovi žalobcu vznikol nárok na zaplatenie deviatich paušálnych náhrad hotových výdavkov podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (9 x 9,80 Eur) spolu 88,20 Eur, a cestovné náhrady za cestu Banská Bystrica – Revúca a späť dňa 30.03.2022 pozostávajúcu z náhrady za stratu času 155,04 Eur, náhrady za spotrebované pohonné hmoty 22,56 Eur a základnej náhrady 0,193 Eur/km za 190 km cestu vo výške 36,67 Eur t. j, 214,27 Eur a za cestu Banská Bystrica – Revúca a späť v dňoch 04.05.2022, 01.06.2022 a 22.06.2022 pozostávajúce vždy z náhrady za stratu času 155,04 Eur, náhrady za spotrebované pohonné hmoty 22,56 Eur a základnej náhrady 0,213 Eur/km za 190 km cestu vo výške 40,47 Eur t. j, 218,07 Eur spolu za štyri cesty 868,48 Eur; za rok 2021 takto vznikli trovy obhajoby v celkovej výške 1.691,71 Eur bez DPH.

14. Žalobcovi vznikli trovy obhajoby v celkovej výške 6.991,23 Eur bez DPH (1.539,02 + 3.760,50 + 1.691,71), z čoho DPH 20 % predstavuje 1.398,25 Eur, trovy obhajoby s DPH spolu predstavujú 8.389,48 Eur. Trovy obhajoby v tomto opodstatnenom rozsahu je potrebné považovať za škodu, ktorá žalobcovi vznikla a to bez ohľadu na skutočnosť, že v prípade žalobcu po prepustení z väzby nešlo už o prípad povinnej obhajoby, pretože zastúpenie obvineného obhajcom v trestnom konaní je realizáciou ústavného práva na obhajobu, pričom podstatné nie je to, že Trestný poriadok povinnú obhajobu nepredpisuje, ale to, že s možnosťou obhajoby obvineného prostredníctvom jeho obhajcu v každom prípade počíta. Preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu škody za trovy obhajoby v sume 8.389,48 Eur a z dôvodu nesprávneho výpočtu v časti 748,45 Eur tento nárok žalobcu zamietol.

15. Žalobca bol v dôsledku väzobného stíhania v dobe od 15.09.2020 do 30.12.2020 celkom 106 dní t. j. 3,5 mesiaca obmedzený v bežnom živote, kedy nemohol vykonávať riadne zamestnanie a jeho predchádzajúci pracovný pomer bol ukončený. Po prepustení z väzby v primeranom čase v priebehu dvoch mesiacov žalobca si našiel novú prácu, do ktorej nastúpil od mesiaca marca 2021. Obmedzenia v pracovnej oblasti preto v prípade žalobcu trvali po dobu spolu 5,5 mesiacov, počas ktorých žalobca riadne nepracoval v dôsledku obmedzení na osobnej slobode použitých proti žalobcovi na základe Trestného poriadku v dôsledku začatého trestného konania a väzby. Žalobcovi preto patrí náhrada

priemernej mzdy, ktorú dosahoval pred vzatím do väzby za dobu 5,5 mesiacov, počas ktorej spolu žalobca prišiel o priemerný mesačný zárobok v sume 25.251,- Kč mesačne t. j. spolu 138.880,50 Kč (5,5 x 25.251). Mzda žalobcovi by bola vyplácaná mesačne, pričom vývoj kurzu ECB CZK/EUR za obdobie od 15.10.2020 do 15.02.2021 vždy k 15. dňu v mesiaci predstavoval postupne 27,34 - 26,46 - 26,36 - 26,16 - 25,68. Suma 138.880,50 Kč v prepočte najnižším z kurzov (25,68) predstavuje 5408,11 Eur. Žalobca si v podanej žalobe uplatnil nárok na náhradu ušlej mzdy v prepočte 4.873,13 Eur, preto súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu ušlej mzdy v takto uplatnenej výške 4.873,13 Eur.

16. Žaloba žalobcu tak bola dôvodná v rozsahu 19.760,01 Eur (náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie 2.639,- Eur, náhrada nemajetkovej ujmy za väzbu 3.858,40 Eur, náhrada trov obhajoby 8.389,48 Eur, náhrada za stratu na zárobku 4.873,13 Eur), v prevyšujúcej časti o zaplatenie 839,45 Eur (časť náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie 91,- Eur a časť nesprávne vyčíslených trov obhajoby 748,45 Eur) súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Nárok žalobcu na náhradu škody bol predbežne prerokovaný v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. na základe žiadosti žalobcu zo dňa 05.09.2023, doplnenej podaním žalobcu zo dňa 23.10.2023, s výsledkom, ktorý bol žalobcovi oznámený listom žalovaného zo dňa 29.01.2024, že ani po doplnení jeho žiadosti táto nebude vybavená, pretože neboli doplnené všetky potrebné doklady, jeho žiadosť nemá všetky potrebné náležitosti, neboli odstránené jej nedostatky a preto sa považuje konanie o tejto žiadosti za skončené a jeho nárok tak nebol uspokojený ani sčasti. Chýbajúce doklady sa týkali iba časti uplatneného nároku za trovy obhajoby, všetky ostatné doklady boli žalovanému predložené, žalovanému tak nič nebránilo vecne vybrať žiadosť žalobcu v časti nemajetkovej ujmy a náhrady za stratu na zárobku. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. sa preto žalovaný dostal do omeškania so zaplatením náhrady nemajetkovej ujmy a náhrady za stratu na zárobku dňom oznámenia, že tieto nároky žalovaný neuspokojí - t. j. od 29.01.2024. So zaplatením nároku na náhradu škody za trovy obhajoby sa žalovaný mohol dostať do omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom boli žalovanému predložené doklady preukazujúce tento nárok, k čomu došlo až dňa 01.09.2025 (deň pred pojednávaním vo veci 02.09.2025); počnúc od 02.09.2025 je preto žalovaný v omeškaní so zaplatením náhrady za trovy obhajoby. Žalovaného preto súd zaviazal zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške 9,25 % ročne zo sumy 11.370,53 Eur od 29.01.2024 do zaplatenia a vo výške 7,15 % ročne zo sumy 8.389,48 Eur od 02.09.2025 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti, pokiaľ sa žalobca domáhal zaplatenia úroku z omeškania vo výške 9,25 % ročne z celej žalovanej sumy už od 12.09.2023 súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

17. Rozhodnutie súdu o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je svojou povahou rozhodnutím deklaratórnym, keďže žalobcovi nemožno rozsudkom priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá by už predtým žalobcovi nebola vznikla; naopak dogmatický koncept konštitutívnych účinkov takéhoto rozhodnutia súdu je jedným z prejavov doposiaľ absentujúceho vyrovnania sa s následkami dekadencie slovenskej právnej vedy po roku 1950. Konštitutívnu povahu majú rozhodnutia súdu v civilnom konaní iba výnimočne, pričom ide iba o zriedkavé prípady, kedy s rozhodnutím súdu je spojený vznik zmena alebo zánik právneho vzťahu (zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva, zrušenie spoločného nájmu). Vo všetkých ostatných prípadoch má rozhodnutie súdu povahu vždy zásadne deklaratórnu. Nemajetková ujma je škodou vzniknutou v oblasti osobnostných práv, jej nemateriálna povaha nie je takým charakteristickým prvkom, ktorý by takúto ujmu osobitne vydeľoval z ostatných druhov škody (prípadne podobných nárokov, kedy predmet plnenia nie je vopred exaktne kvantifikovaný – napr. aj bezdôvodné obohatenie). Podobne nemajetkový charakter má napr. tiež ujma na zdraví, pričom rozhodnutia súdov o nárokoch na náhradu škody na zdraví nie sú považované za konštitutívne. Aj s náhradou nemajetkovej ujmy podobne ako aj s náhradou akejkoľvek inej materiálnej alebo nemateriálnej škody sa preto pôvodca zásahu môže dostať do omeškania. Argument, že až do rozhodnutia súdu žalovaný nevie, akú sumu má žalobcovi zaplatiť nie je relevantný, pretože v podobnej situácii je pôvodca neoprávneného zásahu aj v prípade, ak spôsobí škodu majetkovú, alebo aj v prípade vzniku bezdôvodného obohatenia a rovnako aj vo všetkých ostatných prípadoch, kedy predmet plnenia nie je vopred exaktne kvantifikovaný. Preto súd žalovaného zaviazal k zaplateniu úroku z omeškania aj z náhrady nemajetkovej ujmy.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa zásady úspechu vyplývajúcej z § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobou boli spojené na rozhodnutie tri rôzne nároky (náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada za stratu na zárobku a náhrada za trovy obhajoby). Rozhodnutie vo veci nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu, preto žalobca bol v tejto časti v konaní úspešný v celom rozsahu aj napriek čiastočnému zamietnutiu žaloby. Rovnako v plnom rozsahu bol žalobca úspešný aj v časti o zaplatenie majetkového nároku na náhradu straty na zárobku. V časti o zaplatenie majetkového nároku na náhradu za trovy

obhajoby bol žalobca neúspešný v rozsahu 8 % (748,45/9.137,93), z celkového predmetu konania to však predstavuje iba menšiu časť približne 3,5 % (748,45/20.599,46), pričom čiastočne neúspešný bol žaloba aj v časti o zaplatenie úroku z omeškania. V prípade, ak je predmetom konania viacero samostatných nárokov, ktoré boli k spoločnému konaniu spojené žalobou, výrok o náhrade trov konania je iba jeden a vychádza z celkového pomeru úspechu v konaní. Za základ pre rozhodnutie o trovách konania preto súd vzal do úvahy pomer čiastočného neúspechu žalobcu k celému predmetu konania, v ktorom žalobca bol úspešný v rozsahu 96,5 %, jeho čistý procesný úspech potom predstavuje 93 %. O trovách konania preto súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 93 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

19.O lehote na plnenie súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP tak, že žalovanému súd uložil povinnosť zaplatiť dlh v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

2

16C/1/2025

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Rimavská Sobota do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok).